

ผลงานด้านวิชาการและการวิจัย
กลุ่มสร้างเสริมศักยภาพเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ สำนักส่งเสริมสุขภาพ

ชื่อ-นามสกุล : นางนิริญา ธนธราธิคุณ

ตำแหน่ง : นักวิชาการเผยแพร่

ชื่อผลงานวิชาการ/งานวิจัย : การประกวดหน่วยงานคุณธรรม ประจำปี 2562

เรื่อง “สำนักส่งเสริมสุขภาพ : องค์กรคุณภาพคู่คุณธรรม

วันที่เผยแพร่/นำเสนอผลงาน : สิงหาคม 2562

ช่องทางการเผยแพร่ :

หนังสือ : เรื่อง “รวมพลังจิตอาสา พัฒนาคุณธรรมสังคมไทย เทิดไท้องค์ราชัน” ผลิตโดย แก้วกัลยาสิกขาลัย
กระทรวงสาธารณสุข”

งานประชุม/สัมมนาวิชาการ: เรื่อง การประชุมสัมมนาพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมกระทรวงสาธารณสุข ครั้งที่ ๑๔
ประจำปี ๒๕๖๒ “รวมพลังจิตอาสา พัฒนาคุณธรรมสังคมไทย เทิดไท้องค์ราชัน”
วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๒

การประกวดหน่วยงานคุณธรรม ประจำปี 2562 เรื่อง “สำนักส่งเสริมสุขภาพ : องค์กรคุณภาพคู่คุณธรรม

หลักการและเหตุผล

การพัฒนาบุคลากรให้มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นประเด็นสำคัญในการพัฒนาศักยภาพคนตามยุทธศาสตร์ชาติ (ปี ๒๕๖๐-๒๕๗๙) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศ มีความพร้อมทางกายใจ สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะการคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทย มีครอบครัวที่มั่นคง เพื่อพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

กระทรวงสาธารณสุขจัดทำแนวทางปฏิบัติตามจรรยา เพื่อเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี ๙ ประเด็น คือ ๑.) ดำรงตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ๒.) ตรงต่อเวลา ใช้เวลาให้คุ้มค่ามีประสิทธิภาพ ๓.) ยึดถือประโยชน์ส่วนรวม ปฏิเสธผลประโยชน์ทับซ้อน ๔.) ร่วมเป็นหูเป็นตา ไม่อดทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ ๕.) เป็นตัวอย่างที่ดีด้านสุขภาพให้กับประชาชน ๖.) เร่งสร้างสิ่งใหม่ ใส่ใจเรียนรู้ ๗.) เข้าถึง ฟังได้ ใส่ใจบริการ ๘.) ใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าใส่ใจสิ่งแวดล้อม และ ๙.) รับฟังความเห็นต่าง สร้างสัมพันธภาพพี่น้อง ส่งผลเชิงบวกให้การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

กรมอนามัย กำหนดนโยบายเพื่อขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ ติดตาม รายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ตลอดจนสร้างการรับรู้ด้านค่านิยมกระทรวงสาธารณสุขและวัฒนธรรมองค์กร (MOPH to HEALTH) เพื่อตั้งเป้าหมายให้บุคลากรเป็นต้นแบบสุขภาพ มีจริยธรรม มุ่งผลสัมฤทธิ์ เรียนรู้ร่วมกัน เคารพและเชื่อมั่น และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สอดคล้องกับการดำเนินงานที่ผ่านมาของสำนักส่งเสริมสุขภาพสำนักส่งเสริมสุขภาพ เป็นองค์กรหลักด้านการส่งเสริมสุขภาพเพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพดี ได้มีการพัฒนาบุคลากรและสถานที่ทำงาน จนได้รับการรับรองมาตรฐานเป็นสถานที่ทำงานที่น่าอยู่ นำทำงาน ระดับดี ในปี พ.ศ.๒๕๕๘ รางวัลชนะเลิศ โครงการประกวดหน่วยงานคุณธรรม กรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๒ และในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ได้รับรางวัลชมเชยตามลำดับ

ปัจจุบันสำนักส่งเสริมสุขภาพมีบุคลากร จำนวน ๑๕๐ คน ประกอบด้วย บุคลากรหลาย Generation ทุก Gen มีความสำคัญและมีความโดดเด่นต่างกัน ร่วมกันขับเคลื่อนให้สำนักส่งเสริมสุขภาพ เป็น “องค์กรคุณภาพคู่คุณธรรม” ในขณะเดียวกัน “คนทำงานต้องสุขภาพดี มีความสุข” จึงกำหนดสโลแกนไว้ว่า “Be Smart and Healthy in Happy

Bureau” ซึ่งเราใช้ PMQA และ HEALTH (วัฒนธรรมองค์กร) เป็นเกณฑ์ในการขับเคลื่อนงาน ดังนั้นเพื่อความเหมาะสมของการดำเนินงานในรูปแบบของชมรม จึงแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนฯ โดยให้ Gen X Y ของแต่ละกลุ่ม เป็นฟันเฟืองหลักในการทำงาน เพราะมีความกระตือรือร้น มีรูปแบบการสื่อสารองค์กรที่ดี ทั้งด้านการใช้เครื่องมือการสื่อสาร การใช้ Social Media และด้านกิจกรรมเพื่อการพัฒนาทัศนคติและพฤติกรรม เป็นการบูรณาการงาน เงิน และทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้มีประสิทธิภาพในการทำงานสูงที่สุด ซึ่งทำงานภายใต้โครงการ แผนการดำเนินงาน และมาตรการของสำนักส่งเสริมสุขภาพ

วิธีการดำเนินการ

สำนักส่งเสริมสุขภาพ วิเคราะห์ Gap Analysis เพื่อเป็นแนวคิดในการพัฒนาที่มีพื้นฐานข้อมูลทางสถิติ ส่งผลให้เกิดทิศทางในการปฏิบัติที่มีรูปแบบ และสามารถกำหนดการดำเนินงานที่สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้น และในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ สำนักส่งเสริมสุขภาพเน้นการให้ความรู้ กระตุ้นให้เกิดความตระหนักในการส่งเสริมคุณธรรมความโปร่งใส ร่วมกันคิดและสร้างมาตรฐานในการดำเนินงานร่วมกัน ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการคิดเครื่องมือ และนวัตกรรมใหม่ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ ในการส่งเสริมพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ให้เป็นบุคคลที่ควรค่าแก่สังคมไทย ภายใต้กิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสสำนักส่งเสริมสุขภาพ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒

วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามคุณธรรมหลัก ๔ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” วัฒนธรรมองค์กร (MOPH to HEALTH) และเสริมสร้างความสุขความผูกพันให้กับคนในองค์กร
- ๑.๒ เพื่อสร้างกลุ่มเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส ในรูปแบบชมรม/คณะทำงาน
- ๑.๓ เพื่อสร้างเครื่องมือในการสื่อสารอย่างเป็นรูปธรรมในการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส

ผลการดำเนินงาน

การทำงานที่ดีที่สุด แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ การบริหารงาน จัดให้มีโครงสร้างองค์กร และมีการแบ่งหน้าที่ สายบังคับบัญชา และการมอบอำนาจที่เหมาะสม ชัดเจน การบริหารคน คือ การสร้างความสุข ความผูกพันของคน การดึงความร่วมมือของคนในองค์กร จากการประกาศนโยบาย จัดทำโครงการ และแผนการดำเนินงาน กิจกรรมสำคัญในการส่งเสริมคุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” ควบคู่ไปกับการขับเคลื่อนค่านิยม เพื่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร (MOPH to HEALTH) เน้นการบูรณาการกิจกรรมสำคัญร่วมกัน ประหยัดเวลา ประหยัดทรัพยากร และเงิน แต่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในส่วนงานด้านงานวิชาการ มีการพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และสื่อที่สามารถถ่ายทอดขยายผลสู่หน่วยงานอื่น เช่น จัดอบรมนักวิชาการเพื่อเป็นนักวิจัย และเปิดโอกาสให้บุคลากรจากหน่วยงานอื่นเข้ามาเรียนรู้ด้วยโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย โครงการ ๙ อย่างเพื่อสร้างลูก ในรูปแบบ Facebook Fanpage มีผู้ติดตามมากกว่า ๑๓,๗๓๙ คน เพื่อให้ความรู้กับหญิงตั้งครรภ์ และนับเป็นความสำเร็จเพื่อการปกป้องสิทธิของเด็กไทยที่สำนักส่งเสริมสุขภาพได้ผลักดันพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นผลให้บังคับใช้กับผู้ผลิตและผู้ขายที่ทำการตลาดเกินจริง มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับบุคลากรด้านสาธารณสุขและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ผ่านการอบรมครู ก และประชาชนทั่วไปผ่านรูปแบบโปสเตอร์ คลิปวิดีโอสั้น จัดทำคู่มือ Smart ๓Strong Smile By NEST เพื่อเป็นสื่อการเรียนรู้การสอนให้กับกลุ่มเด็กวัยเรียนและวัยรุ่น มีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม ทำสื่อ Motion Infographic และโปสเตอร์ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย สร้างนวัตกรรมโดยการจัดทำคู่มือ ๗ สัปดาห์รอบรู้สุขภาพดี ในรูปแบบ E-Book ขยายผลจากระดับหน่วยงานไปสู่ระดับกรม เครือข่ายสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และโรงพยาบาลทั่วประเทศ ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ งานด้านสนับสนุนวิชาการ สร้างกิจกรรมเล็กๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ได้แก่ กิจกรรม “เพื่อนช่วยเพื่อน” รวมกลุ่มละ ๘ คน ที่ใช้การจดบันทึกนับก้าว ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง วัดรอบเอว วัดค่า BMI กิจกรรมนี้ทำให้เพื่อนในกลุ่มมีการดูแลเอาใจใส่ คอยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กิจกรรม “ขยับกาย ห่างไกลโรค” การออกกำลังกายทุกวันพฤหัสบดี กิจกรรมยืดเหยียดวันละ ๒ ครั้งต่อวัน เป็นการสร้างวินัยให้บุคลากรสำนักส่งเสริม

สุขภาพในการออกกำลังกาย กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม ได้แก่ ส่งบุคลากรเข้าร่วมโครงการจิตอาสา “เราทำความดีด้วยหัวใจ” ของสำนักพระราชวังเพื่อบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์กับบุคคลอื่น^{๑๖} กิจกรรม “ถุงบุญ” โดยมีทีมจิตอาสาด้วยกันจัดทำถุงใส่ ข้าวสาร อาหารแห้งจำหน่ายให้เจ้าหน้าที่สำนักเพื่อร่วมทำบุญวันสงกรานต์ มีผู้ร่วมทำบุญซื้อถุงถึง ๑๒๐ ถุง รายได้หลังหัก ค่าใช้จ่ายร่วมสมทบทุนให้มูลนิธิเด็ก กิจกรรม “Health Way” สะสมก้าว จำนวน ๒๙ คน สะสมบุญ จำนวน ๓๑ คน ให้ บุคลากรที่สมัครเข้าร่วมเดินให้ได้ ๓ แสนก้าวใน ๑ เดือน รายได้จากการทำกิจกรรมมอบให้กับวัดพระบาท ได้ทั้งสุขภาพ ได้ ทั้งบุญ สำหรับการดำเนินงานด้านความโปร่งใส คือ การทำงานอย่างมีระบบ และตรวจสอบได้ เป็นการแสดงความสุจริต สำนัก ส่งเสริมสุขภาพมีการจัดการเรื่องร้องเรียน การแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ การประเมินผลผ่านทางเว็บไซต์สำนัก ส่งเสริมสุขภาพผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการสื่อสาร พัฒนางานรูปแบบการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น One page, Infographic, Clip, E-Book ผ่าน Line, Facebook, Website เป็นการสื่อสารภายในและภายนอกอย่างมี ประสิทธิภาพ มีการกระตุ้นและพัฒนารูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับภูมิทัศน์องค์กร และแจ้งข้อมูลข่าวสารผ่าน โทรทัศน์ ณ บริเวณอาคาร ๗ ชั้น ๑ กรมอนามัย และกิจกรรม “ยกย่องเชิดชูคนทำดี” เชิดชูเกียรติบุคลากรที่ได้รับการ คัดเลือกเป็นคนดีศรีอนามัย และคนดีศรีหน่วยงาน เป็นต้นแบบของบุคลากรที่มีความมุ่งมั่นในการทำงานและมีจิตสาธารณะ ต่อองค์กร สร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและขับเคลื่อนวัฒนธรรมองค์กร อย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการดำเนินงานสร้างการรับรู้การดำเนินงานคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน

การสร้างความตระหนักของการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน เพื่อให้ข้อมูลที่ต้องการ และตอบข้อ คำถามที่ยังเป็นข้อสงสัย โดยยึดหลักฐานของการตรวจสอบจากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกเป็นหลัก เพื่อให้ทุกคำพูด และการกระทำมีมูลความจริง ส่งผลให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการรับรู้เรื่องคุณธรรมและความโปร่งใส ดังนี้

๑. ให้ความสำคัญของข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ นอกจากการทำบันทึกหนังสือราชการแล้ว ต้องมีการ ประชาสัมพันธ์ในทิศทางอื่นที่น่าสนใจ และเป็นการรณรงค์เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
๒. ให้ความสำคัญกับผู้บริหาร ด้วยการนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมผู้นำ และการสื่อสาร ๒ ทาง จาก ผู้นำถึงผู้ปฏิบัติงาน มีการสื่อสารโต้ตอบ และอธิบายถึงปัญหา เพื่อให้โอกาสในการแสดงความคิดเห็นของ บุคลากรอื่นๆ กับทางผู้บริหารและคณะทำงาน
๓. การสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายในรูปแบบคณะกรรมการ เพราะการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความ โปร่งใส ไม่ได้อยู่ที่ผู้รับผิดชอบหน่วยงาน แต่เกิดจากความร่วมมือกันของคนในองค์กร
๔. ดำเนินกิจกรรมเพื่อรักษามาตรฐานรางวัลหน่วยงานคุณธรรม กรมอนามัย

